

Градиштански алманах – Мр Драган Богичић ФАНТОМСКА СЛИКА

Ако неко изгуби део руке, ноге или неки други део тела, доказано је да то место где се некада налазила рука или нога може да реагује на промену времена може да сврби, иако не постоји. То се у медицини зове фантомска празнина.¹

Ако немамо сећање у односу на историју, породицу, корене, почетак настанка целокупне човекове егзистенције постанка-настанка, то је такође фантомска празнина. Овај феномен такође је доказан иако се не користи у историји уметности.² Називају га историјско сећање. За мене се намеће следеће питање: да ли фантомска слика може да сврби, узнемирава или смирује.

Ми се увек надовезујемо на нешто, да ли у раду, животу, сновима. Увек је то продужетак-наставак нечега: фантомска слика. Ако је у питању моје стваралаштво и ја се настављам преко слике-цртежа-објекта на оно што сам већ видео, доживео, прочитао или сањао. Загонетка где и када упадамо у загрљај свесног настављања, овде није предмет мог размишљања, али загонетка да ли се можемо одвојити и ако је оговор, да, када и како долази до тог одвајања и када престаје наставак на „историју и када настаје то аутентично или бар у већој мери аутентично стваралачко подручје. Наравно да је и скуп цитата интересантан као могућност инегралног³ наставка на историјска кретања у уметности.

Арчимболдо⁴ је сликао тзв. дупле мотиве. Мртве природе су се окретањем слике за 180° или „на главу“ претварале у портрете и обрнуто. Било је то у 16. веку?

1968. године немачки сликар Базелиц⁵ одлучио је свесно да од те године његове слике, графике и цртежи (али не и скулптуре) висе на зидовима наопако. Значи окретање за 180° или на „главу“ како би то наш народ рекао. Оне сам није никада открио поступак настанка свог ликовног дела. Да ли слика наопако, или пак иу класичном маниру па онда те слике изокреће. или можда на поду тако да му је тежиште сагледавања слике са, да тако условно кажемо све четири стране света. Суштину овог окретања „на главу“ су историчари уметности прогласили као истицање ликовности односно растерећење посматрача оковима фигуративног. Постоји још примера који иду наравно другим правцима као што је Савадор Дали⁶ или Даниел Споерри⁷. Мој наставак-фантомска слика је започет без икакве амбиције у односу на претходне примере из историје уметности. Само огледавање и писање овога текста је уз помоћ белешки настао као предложак за градиштански алманах.

Једног дана сам лист дрвета (мислим да је била липа), који је

дуго времена лежао у мојој мапи за цртање, залепио на лист папира из мапе, тако што сам цео лист папира из мапе, тако што сам цео лист дрвета поделио на два дела и тако га залепио да је између остала белина папира за цртање. Био је то први дан нечега што је данас материјализовано и доведено у стање у коме је. Задњег дана скуинуо сам лист дрвета и остали су само трагови и лепка на левој горњој страни папира. Овај процес описивања настанка од првог до задњег дана је само покушај разјашњења загонетке, где и када настаје или нестаје процес везивања за „историју“. Једног другог дана шест месеци касније, када је заборављени залепљени лист дрвета на папиру угледао светлост дана, почео је период цртања. Почетак цртања је као и сваки почетак. . .данас седам година касније могу са сигурношћу рећи да је кроз лист дрвета-иницијације, постојала асоцијативна представа о рошаховом⁸ тесту која је изродила неасоцијативну препознатљивост женске полуфигуре и мушке главе. Сам процес цртања тушем и четком (лавирани туш) био је процес пажљивог уцртавања линија и површина различитих валерских вредности са тачком ослонца „у гледању на цртеж“ и претпоставком ослонца о могућности деловања тих линија и површина када се цртеж окрене наопако.

ДРАГАН БОГИЧИЋ БОРА
Б И О Г Р А Ф И Ј А

ДРАГАН БОГИЧИЋ БОРА из Великог Градишта на Дунаву преко пута Карпата, где је живео или живи још увек гроф Дракула, који нема никакве везе са Србима. Од краја педесетих живео је на две воде, а од средине осамдесетих у Ландвехрстр. 64А. у Мунцхен-у, у близини Тхересиенвиесе и Ст. Паули цркве где се одржава Октоберфест већ више од 170 година. Рођен је 24. јуна 1959. године у Неготину, а фамилија Богичић потиче из Великог Градишта од када постоје и писани документи о овом месту.

Ликовну академију завршио је 1985. год. у Београду, а 1988. г. је на истој и магистрирао. Члан је УЛУС-а (Удружење Ликовних Уметника Србије) од 1984. г., а немачког удружења ББК (Бунд дер билденден Кунсте, Мунцхен) од 1988. Такође је и члан интернационалног удружења уметника са седиштем у Паризу. Поред две највеће награде на Ликовној академији у Београду, Фонда

Бете и Ристе Вукановић за сликарство, назван „Велика Бета“ и награде за сликарство фонда Никола Граовац за 1985. годину Драган Богичиш Бора је до сада излагао на безброј групних изложби у, како се то одвратно каже земљи и иностранству, одбио је један откуп Републичке заједнице за културу 1984. г. и направио десет самосталних изложби од којих пет у иностранству. 1996. године се у свеукупном лексикону уметника свих народа и свих времена нашло и његово име у књизи бр. 12 – Аллгемеинес Кунстлер Лехикон и дие билденден кунстлер аллер реитен унд Волкее банд 12, К.Г. Савр, Мунцхен-Леипзиг. Овим се први пут у историји Велико Градиште наводи у једном иностраном лексикону, који је везан за културе свих народа и свих земаља од почетка цивилизације па до данашњих дана

Наглашавам да се случајно десило да је полуфигура женска, а глава са друге стране мушка. Намера је била када су се за то створили услови сачувати обе тачке гледања на цртеж без икаквог убацивања темпере, гваша или других средстава. Значи један од услова у одређеном периоду стварања је био да цртеж буде алприма⁹ урађен. Цртеж је завршен у једном тренутку када су обе стране цртежа, женска полуфигура са једне и мушка глава са друге стране доведене у ситуацију „неасоцијативне препознатљивости“. Цртеж је потписан и датиран 1994. годином. Околносто које су довеле до тога да се у цртежили боље рећи поред цртежа убаца огледало под углом од 45° биле су такве да посматрач једноставно гледајући није ни наслућивао тајну садржаја. Можда звучи егоистички, али то несагледавање ми је као ствараоцу пријало. Пратећи изразе на лицима људи када им откривате тајну било је занимљиво. Било је ту и „великих познавалаца“, којима је било и непријатно али ситуација је изискивала још једно могуће прежвакавање и тако је дошло до огледала. Ја га сматрам морањем, јер његов принцип изокретања слике је довео до иделаног. Са женске полуфигуре се огледа изокретањем у огледалу мушка глава. Значи слика не стоји „на главу“ нити постоји потреба да се она окреће због истицања ликовности.

Убацивањем огледала-судије како га ја зовем, зато што оно изокретањем слике доприноси метафизичком сагледавању проблема и истовремено је судија јер преноси слику тзв. неасоцијативне¹⁰ препознатљивости.

Мр Драган Богичић Бора
Минхен – Велико Градиште
1994-2001.ж

- 1. Фантомска празнина-фантомски уд. После претрпљене ампутације руке или ноге човек може и даље да осећа свој ампутирани уд. Он може да осећа свраб у њему, може да осећа да је још увек у стању да га покреће, па чак и да тренутно заборави да га више нема и да га употреби.
- 2. Археолошка ископина је чињеница, али доказ о томе којој цивилизацији или народу припада често непостоји – то је фантомска празнина. Код неких брљивих народа, као што је мој, чак се не зна ко је н.пр. сликао неки олтар у 18. веку.
- 3. Интегрално сликарство – Леонид Шејка у поглављу своје књиге, Град-Ћубриште-Замак, изашле 1982 г. Књижевне новине, Београд, први пут се употребљава термин интегрално сликарство, мислећи на везивање што више сликарских праваца у једну целину.
- 4. Арчимболдо Ђузепе (Арчимболдо Гиусеппе) Кунстхисторисцхес Мусеум у Бечу поседује једну групу слика, сликара Арчимболда из 16. века, на којима су лето, зима, ватра и вода симболично представљени портрети с профила. Када посматрач при разгледању једне од ових слика пође од саставних делова, он препознаје предмете и диви се како су вешто уклопљени. Али на овај начин он никада неће стићи до профилне фигуре, коју сачињава структура као целина.
- 5. Георг Базелиц (Георг Базелитз) – немачки сликар важи данас за једног од значајних савремених сликара на

интернационалном нивоу

- 6. Салвадор Дали шпанац, уметник који више од осталих у свету симболизује надреализам
- 7. Даниел Споерри (швајцарац, рођен 1930.) Узимајући најобичније објекте какве су могли остати после обеда и величајући их као уметничко дело, он тежи новом шоку препознавања, новој реалности објекта – који изгледају као да пркосе гравитацији
- 8. Рошахов тест, мрља од мастила. Ова много коришћена пројективна техника, коју је 1911. г. изумео швајцарски психијатар (Хеелман Рорсцхацх). Употребљава се за испитивање личности једне индивидуе на тај начин што се анализирају извештаји шта испитаник види у низу стандардних мрља од мастила.
- 9. Алприма – термин који се употребљава у сликарском поступку, а мисли се на најтежи облик наношења боје без накнадне интервенције, или уплитања других материјала
- 10. неасоцијативна препознатљивост јесте термин који сам ја измислио, а односи се на нешто што је конкретно, а не види се на први поглед. Није асоцијативно самом својом конкретношћу.